

fund, undertiden paa Grund af egen Skyld, undertiden paa Grund af Forholdenes Magt. Den moderne industrielle Bevægelse kender ogsaa sine udskudte, Folk, der ikke kunne lempe sig efter Forholdene, fordi de ere syge, daarlige Arbejdere eller ligefrem uduelige, hele den Klasse, som den engelske Nationaløkonomi, for øvrigt Fremskridtsøkonomerne, kalde „The unfits“, hele de udueliges Skare. Selvfølgelig kan en Lov, der tager Sigte paa Forsikring, ingenlunde have Ærinde til disse Folk, al den Stund det for Forsikring mod Arbejdsløshed maa kræves, at Arbejdsløshed er Undtagelsen og Arbejdet Regelen, idet nemlig en Forsikring, hvor Risikopræmien er over 50 pCt., i sig selv vistnok er en Umulighed. Denne Udskydning gaar for sig i stor Maalestok i vort Samfund, f. Eks. naar en Maskine kommer ind i et Fag, eller naar der oprettes en Store, hvorved en hel Mængde Detailhandlere udskydes. For disse Folk, der saaledes blive ødelagte, der ere prædestinerede til at kastes ud af deres Kaste eller Klasse, kan Forsikringen ikke hjælpe. Der er kun een Maade at redde dem paa, der saaledes efterhaanden gaa til Grunde, den Maade, der benyttes i Tyskland og for Resten benyttes ogsaa af General Booth, nemlig at oprette Landbrugskolonier, omdanne de Folk, der ikke kunne hævde sig i Byerhvervene, gennem en lang og taalmodig Træning til at gaa over i Landbruget. Anden Vej viser det bestaaende Samfund foreløbig ikke, Forsikring er udelukket overfor denne Klasse af arbejdsløse.

Den 3die Klasse af Arbejdsløshed er Konjunkturarbejdsløsheden. Det er foreløbig udelukkende med den, at det foreliggende Forslag beskæftiger sig, og der er det ogsaa saa heldigt, at man ved Grunden til Konjunktursvingningerne, og man ved ogsaa, med hvilken Regelmæssighed de daarlige Tider komme igen. Det er faktisk saaledes, at den økonomiske Periode, som vi have set, er paa 8 eller højst 10 Aar, begyndende med et Par Aar med ringe Arbejdsløshed og stigende op mod en Tid, hvor der vil være megen Arbejdsløshed, saaledes at der maa ske, naar den er paa sit højeste, ikke vil være beskæftiget mere end $\frac{1}{3}$ af

Arbejderne, og saa igen op til en Periode af høje Konjunkturer, hvor omtrent alle Arbejdere ere beskæftigede. Dette viser sig ogsaa, naar vi f. Eks. se paa vor egen Statistik. For Maskinarbejdernes Vedkommende var der i 1901 dobbelt saa mange arbejdsløse som i 1899—1900 og formentlig 3 Gange saa mange, hvis vi tage Aaret 1899 rent for sig selv. Det samme se vi i den tyske Maskinindustri. I 1900 laa denne omtrent helt stille med en ganske enorm Arbejdsløshed f. Eks. i Berlin, men i 1906 meldes der dernede fra, at det ikke er til at opdrive en duelig Maskinarbejder, og at Jern og Kul snart ikke ere til at faa for Penge.

Altsaa, vi maa indrømme, at denne Svingning er der. Det er, som det er fremhævet fra flere Sider, saaledes, at Arbejdsløshed er til Stede paa Grund af Konjunkturerne som et Arbejderne utilregneligt Moment. Denne Konjunkturarbejdsløshed har imidlertid efter mit Skøn en god Egenskab, den nemlig, at den er regelmæssig; det kan nogenlunde overses, naar den kommer, og for saa vidt et Onde er en regelmæssig Ting, saa ophører det i vort Samfund eller nærmer sig i hvert Tilfælde til det Øjeblik, hvor det ophører at være et Onde. Jeg læste en Gang hos en troperejsende en Udtalelse omtrent saaledes: Orkaner, det er ikke saa slemt, det, der er det slemmeste ved dem, er, at man ikke kan beregne dem forud — det kunde han i alt Fald ikke. Det er ikke det, at der er Arbejdsløshed, der er det slemmeste, men det, at man ikke kan beregne den i Forvejen. Men naar man nu er kommen saa vidt, at man nogenlunde kan forudsige eller med ret hurtigt Varsel kan overskue, naar Arbejdsløsheden kommer, saa tror jeg, man maa sige, at den store Konjunkturarbejdsløshed ophører med at være saa stort et Onde, som det har været, idet man da vil være i Stand til at forudse den og følgelig ogsaa sikre sig imod den.

De Midler, der ere imod Konjunkturarbejdsløsheden, ere jo tvende. Det bedste og naturligste er, hvad der ogsaa er hævdet fra alle Sider, ikke Forsikring, men det at skaffe Arbejde, og dette kan Samfundet gøre. Der var en Gang, jeg troede, det var umuligt, men jo mere